

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут права
Кафедра правоохоронної діяльності та спеціальних
юридичних дисциплін

07-01-126М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять та виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни
«Основи приватної (розшукової) детективної діяльності»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Правоохоронна
діяльність»
спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІ права
Протокол № 6 від 31.01.2024 р.

Рівне – 2024

Методичні вказівки до практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи приватної (розшукової) детективної діяльності» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Правоохоронна діяльність» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» денної та заочної форми навчання. [Електронне видання] / Гришко В. І. – Рівне : НУВГП, 2024. – 20 с.

Укладачі: Гришко В. І., к.пед.н., доцент кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін.

Відповідальний за випуск: Пасічнюк В. Б., в.о. завідувача кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін.

Керівник групи забезпечення спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» Цимбалюк В. І.

© В. І. Гришко, 2024

© НУВГП, 2024

ЗМІСТ

1. Передмова.....	4
2. Опис навчальної дисципліни та її структура.....	7
3. Плани практичних занять	9
4. Теми рефератів	17
5. Рекомендована література.....	19

ПЕРЕДМОВА

В Україні зростає попит на організаційні основи дій приватних детективів. Визначним стає питання про те, чи вправі вони самостійно здійснювати конкретні дії – розшукові, охоронні заходи. Зазначене пов'язане з тим, що й обсяг сучасних наукових знань невідмінно збільшується, і неминуче та не завжди узгоджено й закономірно змінюється чи напрацьовується нове законодавство.

Важливу роль у правильній організації дій приватних детективів відіграє належна організація процесу її застосування. Не закріпивши права приватного детектива, законодавець обмежив його у свободі вибору і методах діяльності. Однак послуги, які мають ознаки приватної детективної діяльності, все ж таки надаються окремими приватними особами та агенціями.

Відсутність правового регулювання детективної діяльності в Україні – дуже велика юридична проблема, яка відділяє нас від сучасного Європейського світу. Це змушує українських науковців та правників вивчати міжнародний досвід для ефективного впровадження інституту детективної діяльності, згідно з чинним міжнародним законодавством.

Основним професійним завданням майбутніх правоохоронців є забезпечення захисту прав, свобод та законних інтересів людини, а також тісна взаємодія у сприянні безпеці держави в цілому. Зважаючи на це, важливо опанувати знання та отримати необхідні компетентності щодо розуміння та аналізу базових положень національних та міжнародних нормативно-правових актів у сфері приватної детективної діяльності.

Мета вивчення дисципліни – забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері правоохоронної діяльності, отримання ними необхідного

рівня знань, вмінь і навичок з організація приватної детективної (розшукової) діяльності в сучасних умовах.

Основними завданнями вивчення дисципліни є опанування основних положень приватної детективної діяльності; ознайомлення з предметом, методами і тактикою здійснення окремих розшукових заходів; визначення способів отримання інформації в сучасних умовах; формування знань, умінь і закріплення навичок розв'язання практичних завдань у сфері приватної детективної діяльності, формування навичок підготовка договору про надання детективних послуг, уміння здійснювати аналіз проектів законів «Про детективну діяльність», здійснювати порівняння основних принципів реалізації приватної детективної діяльності в Україні та за кордоном.

Компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.

СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

СК4.Спроможність організувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

СК9. Здатність обирати оптимальні методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку.

СК15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

СК16.Здатність ефективно вирішувати правові конфлікти

СК18.Здатність здійснювати координацію та взаємодію правоохоронних органів та недержавних суб'єктів правоохоронної діяльності.

Програмні результати навчання:

РН2. Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

РН5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.

РН7. Оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, робити усні та письмові звіти та доповіді.

РН8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.

РН19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

РН20. Застосовувати альтернативні способи врегулювання правових конфліктів мирним шляхом, розуміти психологічні особливості людей різних вікових та соціальних категорій.

РН21. Розуміти стадії та принципи контролю і нагляду в професійній діяльності; використовувати основні способи забезпечення законності і дисципліни в діяльності правоохоронних органів; запобігати виникненню корупційних діянь, протидіяти проявам корупції і усувати наслідки правопорушень, пов'язаних з корупцією.

РН22. Розуміти завдання, систему, структуру суб'єктів недержавної правоохоронної діяльності; здійснювати координацію та взаємодію правоохоронних органів з громадянами, органами місцевого самоврядування, іншими державними та недержавними органами.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА

1.1. Тематика практичних занять

№	Назва теми	К-сть годин, д.ф.н.	К-сть годин, з.ф.н
1	Тема 1. Теоретико-правова характеристика приватної детективної (розшукової) діяльності	2	1

2	Тема 2. Детективна діяльність в структурі механізму запобігання злочинності	2	1
3	Тема 3. Удосконалення запобіжної детективної діяльності з урахуванням зарубіжного досвіду	4	2
4	Тема 4. Тактичні аспекти діяльності приватного детектива і дотримання заходів безпеки	2	1
5	Тема 5. Тактичні особливості розшукової роботи детектива.	4	2
6	Тема 6. Технічне забезпечення розшукової діяльності приватних детективів.	2	1
7	Тема 7. Психологічне забезпечення приватної (розшукової) діяльності та забезпечення особистої безпеки.	2	1
8	Тема 8. Способи отримання інформації в сучасних умовах.	2	1
9	Тема 9. Особливості взаємодії з правоохоронними органами та недержавними установами під час проведення приватної детективної (розшукової) діяльності.	2	1
10.	Тема 10. Система роботи детективів у службах безпеки підприємств	2	1
	Всього	24	12

2.3. Порядок оцінювання програмних результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконати індивідуальні завдання (розв'язання практичних задач, наукові тези, реферати, тощо), брати участь у практичних заняттях (доповіді з

презентаціями, актуальні запитання, участь у дискусіях, тощо); вчасно здати модульні контролю знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне виконання усіх видів завдань, студент отримує такі обов'язкові бали:

- по 4 бали за якісну підготовку до кожного практичного заняття;
- 12 балів за якісне оформлення індивідуального завдання;
- 20 балів – модуль 1;
- 20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Додаткові бали студент може отримати при написанні наукової статті, наукової роботи на конкурс, есе, тез, тощо. Тему для дослідницької роботи студенти можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Теоретико-правова характеристика приватної детективної (розшукової) діяльності

1. Поняття приватної детективної діяльності в юридичній науці.

2. Проблеми правового регулювання приватної детективної діяльності в Україні.

3. Поняття та види суб'єктів приватної детективної діяльності в Україні.

4. Змістові особливості приватних детективних послуг.

5. Сутнісні ознаки приватної детективної діяльності.

Завдання для самопідготовки:

1. *Історичні аспекти становлення інституту приватної детективної діяльності в Україні.*

2. *Опрацювати зауваження до законопроекту 3010, що були висловлені в результаті його обговорення на засіданні Верховної ради. Написати власний висновок на проект Закону 3010.*

3. *Скласти порівняльну таблицю або здійснити порівняльний аналіз проектів Законів 2017 та 2020 років.*

4. *Аналіз діяльності детективних агентств (на основі їх інтернет-сайтів).*

5. *Розробити проект договору про надання детективних послуг.*

Тема 2. Детективна діяльність в структурі механізму запобігання злочинності

1. Загальнотеоретичний підхід до кримінологічної характеристики запобіжної детективної діяльності в Україні.

2. Базові критерії кримінологічної характеристики запобіжної детективної діяльності.

3. Додаткові критерії кримінологічної характеристики запобіжної детективної діяльності.

4. Правове забезпечення запобіжної детективної діяльності в Україні.

5. Реалізація кримінологічної політики держави в діяльності детективів.

Завдання для самопідготовки:

1. Підготуйте доповідь «Суб'єкти запобіжної детективної діяльності».

2. Підготуйте доповідь «Запобіжні завдання приватної детективної діяльності».

3. Підготуйте доповідь «Запобіжна діяльність приватних детективів як непресивний тип запобіжної діяльності».

4. Підготуйте доповідь «Взаємодія приватних детективів з іншими суб'єктами запобіжної діяльності». Укладіть схему взаємодії.

5. Підготуйте доповідь «Пріоритети запобіжної діяльності приватних детективів».

6. Запропонуйте шляхи вирішення проблеми реалізації кримінологічної політики в діяльності приватних детективів

Тема 3. Удосконалення запобіжної детективної діяльності з урахуванням зарубіжного досвіду

1. Міжнародні та європейські стандарти детективної діяльності.

2. Нормативно-правове забезпечення запобіжної діяльності детективів за законодавством зарубіжних держав.

3. Моделі приватної детективної діяльності: зарубіжний досвід.

4. Впровадження міжнародних стандартів та зарубіжного досвіду у вітчизняне законодавство у сфері запобіжної діяльності детективів.

Завдання для самопідготовки:

1. Міжнародна Асоціація приватних детективів та експертів з кризових ситуацій

2. Агентство Пінкертон

7. *Детективна контора «Бюро розслідувань в інтересах торгівлі» Відока.*
8. *Діяльність «Великої четвірки» в США.*
9. *Розшукова корпорація "Міжнародне детективне агентство Бернса"*
10. *Яків Вагін - творець радянської школи розшуку*
11. *Іззі і Мо - найвідоміші детективи часів сухого закону.*
3. *Ежен Відок - начальник таємної поліції Парижа.*
4. *Алан Пінкертон – батько сучасних детективів*

Тема 4. Тактичні аспекти діяльності приватного детектива і дотримання заходів безпеки

1. Поняття тактики приватної детективної діяльності.
2. Характеристика загальних правил діяльності в тактиці приватного детектива.
3. Основні правила посвідчення підготовки тактичних дій приватного детектива.
4. Вдосконалення правового регулювання діяльності приватного детектива.
5. Процесуальні аспекти діяльності приватних детективів.

Завдання для самопідготовки:

1. *Підготуйте доповідь «Особиста безпека приватних детективів під час виконання своєї роботи».*
2. *Підготуйте доповідь «Особливості та практика надання приватних розшукових послуг в Україні».*

Тема 5. Тактичні особливості розшукової роботи детектива.

1. Поняття розшукової тактики.
2. Тактика дослідження предметів та документів.

3. Тактика розшуку втраченого майна.
4. Тактика розшук безвісти зниклих осіб.
5. Опитування як метод розшукової діяльності.
6. Спостереження як метод розшукової діяльності.
7. Оперативний огляд як метод розшукової діяльності.
8. Особистий пошук як метод розшукової діяльності.

Завдання для самопідготовки:

1. Підготуйте доповідь «Роль криміналістичної тактики в діяльності приватних детективів».
2. Підготуйте доповідь «Об'єкт діяльності криміналістичної тактики в системі приватної детективної діяльності».
3. Підготуйте доповідь «Класифікація криміналістичних версій».
4. Підготуйте доповідь «Межі застосування криміналістичної тактики під час ведення приватної детективної діяльності».

Тема 6. Технічне забезпечення розшукової діяльності приватних детективів.

1. Поняття технічного забезпечення діяльності приватного детектива.
 1. Види технічних засобів.
 2. Засоби спостереження і пошукової діяльності.
 3. Застосування засобів фото і кіно- зйомки.
 4. Відеозапис та аудіо-запис як елемент діяльності приватного детектива.
 5. Інші технічні засоби діяльності приватного детектива та їхня характеристика.

Завдання для самопідготовки:

1. *Типи пошукової техніки за способом взаємодії з об'єктом пошуку.*
2. *Допоміжні пошукові засоби*
3. *Види копій документів за офіційним запитом з метою отримання інформації*
4. *Наведіть прилади типових ситуацій, де може бути використана звукозаписуюча апаратура.*
5. *Назвіть переваги звукозаписуючої апаратури.*
- 6.

Тема 7. Психологічне забезпечення приватної (розшукової) діяльності та забезпечення особистої безпеки.

1. *Практична психологія в діяльності приватного детектива.*
2. *Психотехніка в діяльності приватного детектива.*
3. *Основи деліктної психотехніки.*
4. *Захист приватних детективів та його психологічне забезпечення.*
5. *Система психологічного захисту приватних детективів.*
6. *Напрями протидії психологічному тиску з боку правопорушників.*

Завдання для самопідготовки:

7. *Підготувати інформацію про особливості невербального спілкування у різних країнах*
8. *Загальна характеристика психологічної підготовленості детектива*
9. *Психотехніка встановлення психологічного контакту з людьми*
10. *Поведінка та спілкування детектива у надзвичайній та конфліктній ситуаціях*

11. Підготувати пропозиції щодо запровадження Етичного кодексу детектива в Україні.

12. Розробити проект Етичного кодексу

Тема 8. Способи отримання інформації в сучасних умовах.

1. Поняття та сутність інформації. Особливості обігу інформації та способи її отримання.

2. Види державних реєстрів та можливості отримання інформації з них.

3. Можливості отримання інформації через мережу Інтернет.

4. Методи приватної детективної (розшукової) діяльності.

Завдання для самопідготовки:

1. Людина, як джерело інформації для приватного детектива

2. Роль психологічного контакту під час спілкування в діяльності детектива

3. Джерела отримання інформації у роботі приватного детектива

4. Види інформації, з якою працює приватний детектив.

5. Що таке документ? Які є види документів?

6. Які способи отримання інформації є забороненими?

7. Особливості збору та обробки інформації під час здійснення приватної розшукової діяльності.

Тема 9. Особливості взаємодії з правоохоронними органами та недержавними установами під час проведення приватної детективної (розшукової) діяльності.

1. Особливості взаємодії з правоохоронними органами та недержавними установами при наданні приватних розшукових послуг.

2. Приватні детективи та їх роль у процесі підготовки матеріалів до суду.

3. Взаємозв'язок приватних детективів з працівниками Національної поліції.

4. Взаємозв'язок приватних детективів з працівниками прокуратури.

Завдання для самопідготовки:

1. *Визначте проблеми та запропонуйте шляхи удосконалення взаємодії приватних детективних агентств з правоохоронними органами та недержавними установами.*

2. *Співробітництво суб'єктів приватної детективної (розшукової) діяльності з підрозділами Національної поліції.*

Тема 10. Система роботи детективів у службах безпеки підприємств

1. Основні завдання приватних детективів на підприємствах в установах та організаціях.

2. Робота приватних детективів у сфері забезпечення безпеки технологічних процесів.

3. Діяльність приватних детективів у сфері забезпечення та збереження інформації про роботу підприємств.

4. Робота приватних детективів у сфері забезпечення безпеки керівництва та власників підприємств.

5. Участь приватних детективів у процесі прийому на роботу.

6. Перевірка кандидатів для роботи приватними детективами.

7. Місце приватних детективів у системі служб безпеки підприємств.

Завдання для самопідготовки:

1. Підготуйте доповідь «Роль приватних детективів в розвитку системи економічної безпеки підприємства».

2. Визначте технології, які можуть використовувати для протидії існуючим загрозам у сфері економіки приватні детективи.

3. Проаналізуйте існуючі та запропонуйте власну модель використання приватних детективів у системі економічної безпеки підприємства.

4. ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Історія розвитку і сучасний стан детективної діяльності в Україні

2. Організаційно-правові аспекти детективної діяльності в Україні проблеми і перспективи.

3. Особливості створення детективних агенцій.

4. Система роботи приватних детективів у службі безпеки підприємств.

5. Вимоги до осіб, які бажають працювати приватними детективами та підготовка приватних детективів.

6. Основні напрями взаємодії приватних детективів з правоохоронними органами.

7. Сфера детективної діяльності у забезпеченні безпеки підприємств та підготовка матеріалів до суду.

8. Законність в здійсненні приватної детективної діяльності.

9. Контроль за роботою приватних детективів.

10. Вимоги щодо освіти приватних детективів.
11. Психологічна готовність до роботи приватних детективів.
12. Зарубіжний досвід здійснення приватної детективної діяльності.
13. Тактичні аспекти діяльності приватного детектива і дотримання заходів безпеки .
14. Технічне забезпечення розшукової діяльності приватних детективів та особиста безпека.
15. Етика приватного детектива.
16. Послуги приватних детективів як вид юридичних послуг.
17. Місце та терміни договору на детективну діяльність.
18. Порівняльно-правовий аналіз законопроектів, спрямованих на запровадження приватної детективної діяльності в Україні.
19. Порівняльно-правова характеристика приватної детективної діяльності в Україні та інших країнах світу.
20. Поняття та види суб'єктів приватної (розшукової) детективної діяльності.
21. Набуття права на зайняття приватною детективною (розшуковою) діяльністю.
22. Принципи приватної детективної діяльності.
23. Приватна детективна діяльність в США.
24. Приватна детективна діяльність в Німеччині.
25. Приватна детективна діяльність у Франції.
26. Діяльність відомих приватних детективів (на вибір).
27. Комунікація в роботі приватних детективів.
28. Способи отримання інформації приватними детективами в сучасних умовах.
29. Запобіжна діяльність приватних детективів.

30. Детективна діяльність в структурі механізму запобігання злочинності.

31. Роль приватних детективів у забезпеченні законних права та інтересів громадян.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна література:

1. Конституція України : станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України Кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
4. Про Національну поліцію: Закон України від 02 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
5. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2136-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>
6. Про приватну детективну діяльність: Проект Закону України від 04 лют.2020 р. № 3010. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68051

Допоміжна література:

1. Детективна діяльність : конспект лекцій / Р. М. Янович та ін. Львів : Львівський держ. ун-т вн. Справ, 2014. 144 с.
2. Нізенко Е. І. Організаційно-правове забезпечення діяльності приватних детективів в Україні : навч. посіб. Київ, 2015. 191 с.
3. Детективна діяльність у сфері економічної безпеки: навчальний посібник / В. І. Франчук та ін. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. 132 с.

4. Детективна діяльність в механізмі запобігання злочинності : монографія / М. О. Семенишин, та ін. Київ : ВД «Дакор», 2020. 160 с.

5. Мулявка Д. Г. Адміністративно-правове забезпечення приватної детективної (розшукової) та недержавної охоронної діяльності : дис. ... д-ра юр.наук : 12.00.07 / Ун-т ДФС України. Ірпінь, 2020. 492 с.

6. Юрко С. С. Недержавна охоронна і правоохоронна діяльність в Україні : дис. к-та юр. наук: 12.00.10 / Національний університет «Одеська юридична академія», 2017. 252 с.

7. Правовий статус суб'єктів приватної детективної (розшукової) діяльності : монографія / Д.Г. Мулявка та ін. Київ : ВІКНУ, 2019. 100 с.

8. Принципи приватної детективної (розшукової) діяльності : монографія / Д. Г. Мулявка та ін. Київ : «Видавництво Людмила», 2019. 88 с.

9. Слідча та детективна діяльність: виклики і перспективи: зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. / Нац. юр. ун-т. ім. Ярослава Мудрого. Харків : Юрайт, 2023. 212 с.

10. Волинська А. М. Договір про надання детективних послуг. дис. к-та юр. наук: 12.00.03. Київ : Національна академія внутрішніх справ, 2018. 223 с.

11. Професійна таємниця результатів приватної детективної (розшукової) діяльності : монографія / Мулявка Д. Г. та ін. Київ: «Видавництво Людмила», 2019. 96 с.

12. Цимбалюк В. І. Приватна детективна діяльність : навчальний посіб. для ст. вищ. навч. закл. Львів : ФОП Піча С.В., «Новий світ – 2000», 2019. 118 с.

13. Матеріали Всеукраїнського самміту приватних детективів / Баранчук В. В. та ін. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. 276 с.